

DOCUMENTS

TIPUS: Publicació

NOM: BCG-46-2024 6.1 Edicte Guia Codi conducta consellers generals

UNITAT: Secretari General

ORIGEN: Administració

CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ: c98b7c29-3bac-4563-805f-a5b94dcac0c7

IDENTIFICADOR: ES_XXXXXXXX_2024_0000000000000000000000000000044503

ESTAT D'ELABORACIÓ: Signat/validat

REFERÈNCIES

EXPEDIENTS: D1.2.1.0-0243/2024 - 25/06/2024 15:36

SIGNATURES

CONSELL GENERAL (SIGNATURA): 26/06/2024 16:50

CARLES ENSENYAT REIG: 26/06/2024 16:52

Butlletí del Consell General

Any 2024 – IX Legislatura – Número 46/2024

26 de juny del 2024

6. ALTRES COMUNICACIONS

6.1 Acords, resolucions i comunicacions dels òrgans de la Cambra

Edicte

De conformitat amb l'apartat 1 de la disposició final primera del Codi de conducta dels consellers generals, aprovat en la sessió del Consell General del dia 22 de desembre del 2022, la Sindicatura, en reunió celebrada el dia 26 de juny del 2024, ha adoptat, amb la finalitat d'establir mesures i eines per a l'aplicació del referit Codi de conducta la següent:

Guia per a l'aplicació del Codi de conducta dels consellers generals

ÍNDEX

[I. Preàmbul](#)

[II. Principis bàsics d'actuació: interpretació i conceptes](#)

[III. Interessos privats](#)

[IV. Recursos econòmics](#)

[V. Incompatibilitats](#)

[VI. Interessos particulars i conflictes d'interès](#)

[VII. Obsequis i invitacions](#)

[VIII. Despeses per activitats](#)

DOCUMENTS

TIPUS: Publicació
NOM: BCG-46-2024 6.1 Edicte Guia Codi conducta consellers generals
UNITAT: Secretari General

ORIGEN: Administració
CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ: c98b7c29-3bac-4563-805f-a5b94dcac0c7
IDENTIFICADOR: ES_XXXXXXXXX_2024_000000000000000000000000044503
ESTAT D'ELABORACIÓ: Signat/validat

REFERÈNCIES

EXPEDIENTS: D1.2.1.0-0243/2024 - 25/06/2024 15:36

SIGNATURES

CONSELL GENERAL (SIGNATURA): 26/06/2024 16:50
CARLES ENSENYAT REIG: 26/06/2024 16:52

I. Preàmbul

La Sindicatura, en la reunió celebrada el dia 26 de juny del 2024, i de conformitat amb l'apartat 1 de la disposició final primera del Codi de conducta dels consellers generals, aprovat en la sessió del Consell General del dia 22 de desembre del 2022 (en endavant, el "Codi de conducta"), i d'acord amb el 2n Informe de conformitat adoptat pel GRECO (Grup d'Estats contra la Corrupció del Consell d'Europa) dins del marc del 4t cicle d'avaluació sobre Andorra relatiu a la "Prevenició de la corrupció dels parlamentaris, dels jutges i dels fiscals", adopta la següent Guia per facilitar l'aplicació del referit Codi de conducta.

Aquesta Guia per a ús dels consellers generals, d'una banda, recull els deures i els procediments existents en matèria de codi de conducta al Consell General i d'altra banda, proporciona conceptes, criteris interpretatius, recomanacions i exemples pràctics amb l'objectiu d'ajudar a millorar el respecte de les regles que conté el Codi de conducta.

L'aprovació del Codi de conducta l'any 2022 va respondre a la voluntat del Consell General d'establir les regles de conducta i els principis ètics bàsics a seguir per als seus membres. Perquè assegurant la integritat, la honestedat, la transparència i la responsabilitat es contribueix a mantenir la confiança dels ciutadans envers els seus representants i envers el funcionament del Consell General, i doncs, a reforçar la democràcia parlamentària.

El foment de bones pràctiques són fonamentals per al bon funcionament del Consell General. Per tant, aquesta Guia per a l'aplicació del Codi de conducta servirà com a eina essencial per poder aclarir les expectatives de conducta i oferir suport als consellers generals en el seu dia a dia, tot promovent una cultura de responsabilitat i respecte mutu.

Finalment, palesar que aquesta Guia pretén ser un document viu, subjecte a revisió i actualització periòdica per tal de poder donar resposta a les necessitats i reptes que vagin sorgint en la pràctica parlamentària del Consell General.

II. Principis bàsics d'actuació: interpretació i conceptes

* Els principis bàsics d'actuació dels consellers generals han de ser interpretats i aplicats de manera uniforme i coherent en tota la seva activitat parlamentària. És fonamental una comprensió clara dels principis bàsics d'actuació per assegurar sempre un comportament ètic i responsable en qualsevol situació a la qual es trobin confrontats i per assegurar l'ús de les eines que tenen al seu abast.

Contingut d'interès al Codi de conducta (Exposició de motius; articles 1 i 2):

* *L'Exposició de motius del Codi de conducta estableix que els consellers generals han d'ajustar sempre la seva actuació als principis bàsics d'integritat, honestedat, transparència i responsabilitat.*

* *Així mateix, l'article 1 del Codi de conducta estableix que el Codi s'aplica als consellers generals i té com a objecte desenvolupar i complementar les obligacions d'aquests contingudes en la Constitució, el Reglament del Consell General i la Llei qualificada del règim electoral i del referèndum, amb la finalitat de mantenir i reforçar la confiança de la*

DOCUMENTS

TIPUS: Publicació
NOM: BCG-46-2024 6.1 Edicte Guia Codi conducta consellers generals
UNITAT: Secretari General

ORIGEN: Administració
CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ: c98b7c29-3bac-4563-805f-a5b94dcac0c7
IDENTIFICADOR: ES_XXXXXXXX_2024_0000000000000000000000000000044503
ESTAT D'ELABORACIÓ: Signat/validat

REFERÈNCIES

EXPEDIENTS: D1.2.1.0-0243/2024 - 25/06/2024 15:36

SIGNATURES

CONSELL GENERAL (SIGNATURA): 26/06/2024 16:50
CARLES ENSENYAT REIG: 26/06/2024 16:52

ciutadania en el Consell General mitjançant l'exigència als seus integrants d'una conducta que respongui a alts estàndards d'integritat i transparència.

** Alhora, l'article 2 disposa que els consellers generals han d'exercir el seu càrrec d'acord amb l'interès públic i la recerca de l'interès general dels ciutadans, amb integritat i honestedat, evitant tota mena de situació que pugui condicionar indegudament l'exercici del seu càrrec representatiu.*

Conceptes:

Què s'entén per transparència?

Complir de forma clara i suficient amb les obligacions d'informació i de publicitat relatives a la manera d'actuar o exercir el càrrec de conseller general d'acord amb la normativa vigent.

Què s'entén per integritat?

Coherència en les accions, valors, mètodes, mesures i principis. Actuació amb cura i diligència, presa de decisions honestes, justes, imparcials i oportunes, considerant tota la informació rellevant.

Què s'entén per honestedat?

Actuar de manera justa, recta i íntegra, adequant la conducta al que es considera en cada moment que és correcte, sense obtenir avantatges indeguts per la tasca desenvolupada i utilitzant les prerrogatives inherents al càrrec únicament per al compliment de les funcions que se'n deriven.

Què s'entén per responsabilitat?

Assumir les conseqüències legals i morals de les accions i omissions passades i presents i estar disposat a donar-ne compte i a posar els mitjans raonablement necessaris per atendre les decisions presents i futures.

Contingut d'interès al Codi de conducta (Article 4 i 8):

** Els articles 4 i 8 del Codi de conducta fixen, respectivament, que la conducta dels consellers generals ha de respondre sempre a la confiança pública de la qual són dipositaris com a càrrecs electes. Han de tenir un tracte respectuós amb els altres consellers generals i amb els ciutadans, sobre la base del principi d'igualtat i de no discriminació de cap mena, així com també amb totes les persones que presten serveis al Consell General (...) i (...) han de respectar els drets dels ciutadans als quals facin referència directa dins l'exercici del càrrec, així com també els dels compareixents davant els diferents òrgans de la Cambra.*

DOCUMENTS

TIPUS: Publicació
NOM: BCG-46-2024 6.1 Edicte Guia Codi conducta consellers generals
UNITAT: Secretari General

ORIGEN: Administració
CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ: c98b7c29-3bac-4563-805f-a5b94dcac0c7
IDENTIFICADOR: ES_XXXXXXXXX_2024_000000000000000000000000044503
ESTAT D'ELABORACIÓ: Signat/validat

REFERÈNCIES

EXPEDIENTS: D1.2.1.0-0243/2024 - 25/06/2024 15:36

SIGNATURES

CONSELL GENERAL (SIGNATURA): 26/06/2024 16:50
CARLES ENSENYAT REIG: 26/06/2024 16:52

Conceptes:

Què s'entén per respecte?

Tractar amb atenció i consideració tots els ciutadans, sense perjudicis ni discriminacions, amb tota la dignitat que els correspon.

Què s'entén per igualtat de tracte i no-discriminació?

Segons la *Llei 13/2019, del 15 de febrer, per a la igualtat de tracte i la no-discriminació*, ningú no pot ser discriminat per raó d'ascendència o naixement, nacionalitat o manca de nacionalitat, origen nacional, racial o ètnic, color, sexe o gènere femení, religió, convicció o opinió filosòfica, política o sindical, llengua, edat, discapacitat, orientació sexual, identitat o expressió de gènere, o qualsevol altra condició o circumstància personal o social.

Queda prohibida tota disposició, conducta, acte o pràctica que atempti, per acció o per omissió, contra el dret a la igualtat de tracte i a la no-discriminació.

No es considera discriminatòria una diferència de tracte basada en alguna de les causes previstes en la llei quan es pugui justificar objectivament per una finalitat legítima i constitueixi un mitjà idoni, necessari i proporcionat per assolir aquesta finalitat.

III. Interessos privats

* Per a preservar la integritat i la transparència dels processos parlamentaris és indispensable que els consellers generals presentin la seva declaració d'interessos privats en tant que és una eina eficaç per detectar situacions que poden posar en risc l'objectivitat i la imparcialitat de la seva actuació.

Contingut d'interès al Codi de conducta (Article 2):

* L'article 2 del Codi de conducta disposa que *els consellers generals tenen l'obligació de declarar, tant en el moment d'adquirir la condició plena de conseller general com pel que fa a les eventuais variacions sorgides durant l'exercici del càrrec, qualsevol interès privat que pugui tenir relació amb les seves activitats públiques i han d'adoptar totes les mesures necessàries per a evitar d'incórrer en cap situació de conflicte d'interessos. Les variacions dels interessos privats que puguin tenir relació amb la seva activitat pública es declararan a la Comissió Permanent en el termini d'un mes des que s'hagin esdevingut.*

Contingut de l'obligació de presentar la declaració d'interessos privats i enllaç:

* Tant a l'inici del mandat com durant l'exercici del càrrec, els consellers generals tenen el deure de declarar, de forma detallada i precisa, aquells interessos privats que puguin tenir relació amb les seves activitats públiques.

* La declaració inicial s'ha d'efectuar per escrit abans de prestar jurament o promesa d'acatament a la Constitució en la primera sessió plenària on assisteixi.

DOCUMENTS

TIPUS: Publicació
NOM: BCG-46-2024 6.1 Edicte Guia Codi conducta consellers generals
UNITAT: Secretari General

ORIGEN: Administració
CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ: c98b7c29-3bac-4563-805f-a5b94dcac0c7
IDENTIFICADOR: ES_XXXXXXXXX_2024_000000000000000000000000044503
ESTAT D'ELABORACIÓ: Signat/validat

REFERÈNCIES

EXPEDIENTS: D1.2.1.0-0243/2024 - 25/06/2024 15:36

SIGNATURES

CONSELL GENERAL (SIGNATURA): 26/06/2024 16:50
CARLES ENSENYAT REIG: 26/06/2024 16:52

* Les modificacions o les actualitzacions de la declaració inicial s'han de fer dins del termini d'un mes d'haver-se produït.

* Totes les declaracions s'han de presentar per escrit a través del **Portal de tràmits del Conseller i Consellera** mitjançant el formulari electrònic següent:

<https://registre.consellgeneral.ad/Consellers/DetailTramit.aspx?IdTema=7&IdTramit=13&IdTema=7>

* És important remarcar que el deure de declarar només es dona complert en cas que la declaració sigui completa i veraç.

* La Comissió Permanent és l'òrgan del Consell General encarregat de vetllar pel compliment del deure de declaració dels interessos privats per part dels consellers generals i, en cas de detectar incompatibilitat entre càrrecs, té potestat per reclamar que se l'informi del càrrec al qual es renuncia i que se li aporti la documentació necessària al respecte (art. 37 Reglament del Consell General).

* La Comissió Permanent vetlla a per a què que no s'ostentin càrrecs o s'exerceixin activitats que puguin posar en risc l'objectivitat i la imparcialitat dels consellers generals.

* Les declaracions d'interessos privats, d'acord amb l'article 8 del Reglament del Consell General, han de contenir:

1. *Currículum polític del conseller general.*
2. *Currículum professional del conseller general.*
3. *Càrrecs públics que ocupa i aquells als quals renuncia.*
4. *Càrrecs que ostenta en empreses privades.*
5. *Activitats professionals.*

* D'acord amb l'article 142 del Reglament del Consell General i en aplicació del principi de transparència, el Consell General fa públic el currículum polític i professional dels consellers generals, els càrrecs que ostenten en empreses privades i les seves activitats professionals.

* Incomplir el deure de declarar de manera veraç i completa els interessos privats és una infracció greu del Codi de conducta i la seva sanció pot anar des d'una amonestació escrita a una multa de fins a 2.500 € (articles 20.2 i 21.1 del Codi de conducta).

IV. Recursos econòmics

* La gestió efectiva dels recursos econòmics és necessària per al bon funcionament del Consell General. Aquesta pràctica assegura que els recursos de què disposin els Consellers Generals s'utilitzen de manera racional, adequada i eficient, i exclusivament, per finançar activitats i despeses relacionades amb l'exercici de les seves funcions de conseller general. En aquest sentit, els consellers generals tenen el deure de vetllar per a l'ús correcte dels fons públics que tenen a la seva disposició i assegurar la transparència en la seva gestió.

DOCUMENTS

TIPUS: Publicació
NOM: BCG-46-2024 6.1 Edicte Guia Codi conducta consellers generals
UNITAT: Secretari General

ORIGEN: Administració
CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ: c98b7c29-3bac-4563-805f-a5b94dcac0c7
IDENTIFICADOR: ES_XXXXXXXX_2024_0000000000000000000000000000044503
ESTAT D'ELABORACIÓ: Signat/validat

REFERÈNCIES

EXPEDIENTS: D1.2.1.0-0243/2024 - 25/06/2024 15:36

SIGNATURES

CONSELL GENERAL (SIGNATURA): 26/06/2024 16:50
CARLES ENSENYAT REIG: 26/06/2024 16:52

Contingut d'interès al Codi de conducta (articles 3 i 25):

* L'article 3 del Codi de conducta regula que *els consellers generals i els grups parlamentaris han de gestionar els recursos econòmics que el Consell General posa a la seva disposició de manera ajustada a les previsions que es recullen en l'article 25 del Reglament del Consell General. En aquesta gestió han de garantir que utilitzen aquests recursos de manera racional, adequada i eficient, i que es destinen exclusivament a finançar activitats i altres despeses relacionades amb l'exercici de funcions parlamentàries.*

* Alhora, l'apartat 3 de l'article 25 del Reglament del Consell General estipula que *la Sindicatura, escoltada la Junta de Presidents, estableix les regles a les quals s'ha d'ajustar la comptabilitat dels grups parlamentaris amb relació a les assignacions rebudes del Consell General.*

Enllaç als criteris i a les indicacions sobre la comptabilitat dels grups parlamentaris i consellers generals no adscrits adoptats:

* En aquest sentit, la Sindicatura escoltada la Junta de presidents va adoptar en la seva sessió, de data 22 de novembre del 2023, els **Criteris i indicacions sobre la comptabilitat dels grups parlamentaris i consellers generals no adscrits**. Podeu accedir a aquests a través del següent enllaç:

<https://seu.consellgeneral.ad/documentPublic/download/514>

V. Incompatibilitats

* Les disposicions sobre incompatibilitats previstes en el Codi de conducta són essencials per mantenir la integritat i la transparència amb la finalitat de prevenir conflictes d'interessos i garantir una gestió ètica del càrrec públic.

Contingut d'interès al Codi de conducta (Articles 8, 9, 37, 54 i 142):

* L'article 9 del Codi de conducta regula que *els consellers generals estan subjectes al règim d'incompatibilitats legalment establert i a les obligacions de declaració que estableix l'article 8 del Reglament del Consell General en aquesta matèria.*

El contingut de les declaracions dels consellers generals, degudament actualitzat, s'ha de fer públic en els termes que estableix el Reglament.

* L'article 8.1 del Reglament del Consell General indica que *"Els consellers generals han de presentar el seu currículum polític i professional i han de declarar els càrrecs públics que ocupen i, si fos el cas, a quin dels càrrecs incompatibles renunciïn, segons el model i forma aprovat per la Sindicatura (...)."*

* L'article 37.2 del Reglament del Consell General estableix que *"La Comissió Permanent vetlla pel compliment de les normes sobre incompatibilitats dels consellers generals. Demanaran als consellers generals que declarin els càrrecs que ocupen i, si fos el cas, a quin dels càrrecs incompatibles renunciïn, i a aquest efecte podran reclamar la documentació que sigui necessària."*

DOCUMENTS

TIPUS: Publicació
NOM: BCG-46-2024 6.1 Edicte Guia Codi conducta consellers generals
UNITAT: Secretari General

ORIGEN: Administració
CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ: c98b7c29-3bac-4563-805f-a5b94dcac0c7
IDENTIFICADOR: ES_XXXXXXXXX_2024_000000000000000000000000044503
ESTAT D'ELABORACIÓ: Signat/validat

REFERÈNCIES

EXPEDIENTS: D1.2.1.0-0243/2024 - 25/06/2024 15:36

SIGNATURES

CONSELL GENERAL (SIGNATURA): 26/06/2024 16:50
CARLES ENSENYAT REIG: 26/06/2024 16:52

* D'acord amb el que es preveu en l'article 142 del Reglament, el Consell General ha de fer pública, en aplicació del principi de transparència, la informació actualitzada sobre:

"(...) e) *El currículum polític i professional dels consellers generals comprenent els càrrecs que ostentin en empreses privades, així com les seves activitats professionals.*

f) *El currículum de les persones proposades per a ocupar càrrecs públics el nomenament dels quals correspon al Consell General. (...)"*

* L'article 58 de la Llei 44/2022, del 12 de desembre, de text consolidat qualificada del règim electoral i del referèndum, disposa que "el càrrec de conseller general és incompatible:

a) *amb el de cap de Govern, ministre o alt càrrec de Govern,*

b) *amb el de cònsol o conseller de Comú,*

c) *amb qualsevol càrrec comunal de lliure designació,*

d) *amb qualsevol activitat de caràcter laboral que comporti una contraprestació salarial del Consell General, del Govern o d'entitats parapúbliques o de dret públic, no havent-ne obtingut l'excedència,*

e) *amb l'exercici de qualsevol delegació per part del Govern que superi el període de sis mesos.*

[Enllaç i contingut del formulari electrònic de la declaració dels càrrecs públics:](#)

* La declaració dels càrrecs públics que ocupen els consellers generals i, si és el cas, a quin dels càrrecs incompatibles renunciïn, prevista en l'article 9 del Codi de conducta i en l'article 8 del Reglament del Consell General, es presenta de forma detallada i precisa a l'inici de la Legislatura, i durant el curs de la mateixa en cas que es produeixin variacions, a través del **Portal de tràmits del Conseller i Consellera** mitjançant el següent formulari electrònic:

<https://registre.consellgeneral.ad/Consellers/DetailTramit.aspx?IdTema=7&IdTramit=13&IdTema=7>

VI. Interessos personals i conflictes d'interès

* Les disposicions relatives als conflictes d'interès dins del Codi de conducta busquen assegurar la imparcialitat i l'objectivitat dels consellers generals en l'exercici de llur càrrec. L'objectiu és detectar interessos particulars ja sigui, per eliminar-los ja sigui per evitar que tinguin influència efectiva en el mandat representatiu.

* S'entén que hi ha una situació de conflicte d'interès quan es dona una situació on hi ha un risc que l'interès personal d'un conseller o consellera general o una persona propera a ell/a causi una influència il·legítima en l'exercici adequat del seu judici o discerniment com a representant del poble andorrà que pugui interferir inadequadament en la seva imparcialitat i objectivitat.

DOCUMENTS

TIPUS: Publicació
NOM: BCG-46-2024 6.1 Edicte Guia Codi conducta consellers generals
UNITAT: Secretari General

ORIGEN: Administració
CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ: c98b7c29-3bac-4563-805f-a5b94dcac0c7
IDENTIFICADOR: ES_XXXXXXXX_2024_000000000000000000000000044503
ESTAT D'ELABORACIÓ: Signat/validat

REFERÈNCIES

EXPEDIENTS: D1.2.1.0-0243/2024 - 25/06/2024 15:36

SIGNATURES

CONSELL GENERAL (SIGNATURA): 26/06/2024 16:50
CARLES ENSENYAT REIG: 26/06/2024 16:52

* D'acord amb l'article 12 del Codi de conducta són interessos personals: suscitar, sol·licitar, acceptar o rebre, per un mateix o per altri, qualsevol avantatge a canvi d'una intervenció o d'un posicionament específic sobre un assumpte.

* En cas de dubte sobre la possibilitat d'incórrer en una situació de conflicte d'interès, qualsevol conseller general pot demanar a la Comissió Permanent assessorament extern, específic i confidencial. Així mateix, el conseller general implicat també pot demanar a la Comissió Permanent que emeti un informe sobre la seva situació. En tots els casos, les consultes són confidencials.

* En cas de trobar-se en una situació de conflicte d'interès, els consellers generals tenen el deure de:

1r. Notificar per escrit a la Sindicatura i, en cas que escaigui, a la Comissió competent que estigui tractant la proposta o tema sobre la qual té o pot tenir conflicte d'interès, el fet que es troba en una situació de risc de conflicte d'interès (notificació escrita).

2n. Fer-se substituir en la Comissió durant la totalitat dels treballs (substitució).

3r. Abstenir-se en els debats i les votacions que es facin en Comissió (abstenció).

* És crucial que els consellers generals facin especial atenció a detectar situacions on puguin tenir un conflicte d'interès i facin ús de les eines de gestió que proporciona el Codi de conducta. El compliment dels deures que s'estableixen depèn en gran mesura dels consellers generals afectats però la manca de compliment per part d'aquests podria arribar a tenir conseqüències sobre la validesa de les decisions preses.

* Incomplir el deure de notificar o d'abstenir-se en cas de situacions conflicte d'interès és una infracció molt greu del Codi de conducta i la seva sanció pot anar des d'una amonestació escrita a la suspensió temporal de l'exercici de la funció parlamentària (articles 20.1 i 21.1 del Codi de conducta).

Contingut d'interès al Codi de conducta (Articles 11 i 39):

* L'article 11 del Codi de conducta estableix que:

"Article 11. Del conflicte d'interessos

1. Els consellers generals i els grups parlamentaris han de vetllar pel compliment estricte de les prescripcions i les regles que estableixen el Reglament del Consell General i aquest Codi de conducta en matèria de conflictes d'interès.

2. Hi ha conflicte d'interès quan un conseller general té un interès personal directe o indirecte que pot influir de manera inadequada en el compliment dels seus deures com a conseller general amb la integritat que se li requereix.

3. No hi ha conflicte d'interès quan un conseller general pot obtenir un benefici únicament pel fet de pertànyer al conjunt de la població o a una categoria o un grup ampli de persones.

4. Els consellers generals tenen el deure de notificar per escrit a la Sindicatura, així com davant de la comissió que analitza els treballs de la llei en qüestió, abans d'intervenir en els debats o de votar, en el si de la comissió, qualsevol situació de conflicte d'interès

DOCUMENTS

TIPUS: Publicació
NOM: BCG-46-2024 6.1 Edicte Guia Codi conducta consellers generals
UNITAT: Secretari General

ORIGEN: Administració
CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ: c98b7c29-3bac-4563-805f-a5b94dcac0c7
IDENTIFICADOR: ES_XXXXXXXXX_2024_000000000000000000000000044503
ESTAT D'ELABORACIÓ: Signat/validat

REFERÈNCIES

EXPEDIENTS: D1.2.1.0-0243/2024 - 25/06/2024 15:36

SIGNATURES

CONSELL GENERAL (SIGNATURA): 26/06/2024 16:50
CARLES ENSENYAT REIG: 26/06/2024 16:52

existent o potencial relacionada amb l'assumpte que s'hagi d'examinar. Tant la Sindicatura com la comissió aixecaran acta d'aquest tipus de notificacions.

El conseller general que es trobi en aquesta situació ha de fer-se substituir en la comissió durant la totalitat dels treballs del text, tal com estableix l'article 39 del Reglament del Consell General. Extrem que ha de preveure el reglament intern de cada grup parlamentari.

En tots els casos, la situació de conflicte d'interès comporta el deure d'abstenció del conseller general en els treballs i en les votacions en el si de la comissió legislativa competent.

Les disposicions anteriors no són un obstacle a la llibertat de vot i de criteri del conseller general.”

A. Criteris interpretatius

* Els conflictes d'interès s'han d'entendre com aquelles situacions on hi ha risc que un interès particular propi o d'una persona propera condicioni la imparcialitat i l'objectivitat de les manifestacions, accions i votacions d'un conseller o consellera general, en l'exercici del seu càrrec.

* Per a què un interès personal pugui donar lloc a una situació de conflicte d'interès, ha de tractar-se d'un interès específic que concerneixi principalment al conseller o consellera general (o a una persona propera a ell/a).

* Poden haver assumptes debatuts en el si del Consell General, sobre els quals decideixi un conseller o consellera general, que el beneficiïn directament com a membre d'un grup més ampli de persones, per exemple, en el cas d'una reducció impositiva.

* No hi ha conflicte d'interès quan un conseller o consellera general pot o pugui obtenir un benefici únicament pel fet de pertànyer al conjunt de la població o a una categoria o un grup ampli de persones.

* Els interessos personals que poden donar lloc a un conflicte d'interès poden ser:

a) materials: és a dir interessos que aporten un avantatge material identificable (i, teòricament, calculable); o

b) immaterials: com per exemple, la reputació d'un familiar proper, l'admissió a la universitat dels descendents o l'amistat íntima o enemistat manifesta amb una persona.

* En general, els interessos de les persones properes a un conseller o consellera general poden no traduir-se, directament, en un benefici material per a ell.

* Quan una persona, estretament relacionada amb un conseller o consellera general, té un interès personal que es veu o es pot veure afectat per decisions o accions del conseller o consellera general com a resultat de l'exercici del seu càrrec, també existeix un supòsit de conflicte d'interès.

* Entre el cercle de persones properes poden citar-se els familiars més pròxims, com són: el cònjuge o parella, els pares i els fills.

DOCUMENTS

TIPUS: Publicació
NOM: BCG-46-2024 6.1 Edicte Guia Codi conducta consellers generals
UNITAT: Secretari General

ORIGEN: Administració
CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ: c98b7c29-3bac-4563-805f-a5b94dcac0c7
IDENTIFICADOR: ES_XXXXXXXX_2024_000000000000000000000000044503
ESTAT D'ELABORACIÓ: Signat/validat

REFERÈNCIES

EXPEDIENTS: D1.2.1.0-0243/2024 - 25/06/2024 15:36

SIGNATURES

CONSELL GENERAL (SIGNATURA): 26/06/2024 16:50
CARLES ENSENYAT REIG: 26/06/2024 16:52

* No obstant això, els interessos d'altres membres de la família, com per exemple, els germans o germanes, cosins o sogres, també poden donar lloc a situacions de conflictes d'interès.

* Així mateix cal diferenciar tres tipus de conflictes d'interès: els conflictes d'interès reals, els conflictes d'interès potencials i els conflictes d'interès aparents.

- Els conflictes d'interès reals són aquells on una persona té un interès particular en relació amb una determinada matèria i es troba efectivament en una situació on ha d'emetre la seva opinió o vot al respecte.
- Els conflictes d'interès potencials són aquells on una persona té un interès particular en relació amb una determinada matèria o assumpte però sobre la qual encara no està en situació d'haver-se de pronunciar.
- Els conflictes d'interès aparents són aquells on una persona no té cap interès particular en relació amb una determinada matèria o assumpte però que algú podria pensar raonablement que sí en té. Aquests tipus de conflictes d'interès es gestionen donant tota la informació necessària per demostrar que no hi ha conflicte d'interès ni real ni potencial.

* El Codi de conducta només estableix el deure de gestionar els conflictes d'interès reals. Malgrat això, es recomana gestionar tots els tipus de conflicte d'interès, inclús els aparents, ja que tots afecten la imatge del Consell General.

B. Exemples pràctics:

1. Un conseller general és membre de la comissió parlamentària que entrevista candidats per al càrrec de Raonador del ciutadà que ha de ser escollit pel Consell General. Una de les persones candidates és la seva cònjuge.

Hi ha conflicte d'interès?

Sí. Es tracta d'un supòsit de conflicte d'interès real independentment de l'eventual sentit del vot del conseller general. Tot i que el conseller general voti per un altre candidat, la situació de conflicte d'interès és exactament la mateixa; essent en aquest cas irrellevant l'actuació final del conseller general.

El fet que un cònjuge sigui persona candidata pot influir o interferir en el seu judici (a favor o en contra). Malgrat no se sàpiga si la influència s'arribarà a produir, la fiabilitat del seu judici pot ser raonablement qüestionada.

► *Mesures a adoptar: notificació escrita i substitució i abstenció en Comissió.*

2. El Ple del Consell General ha de votar una iniciativa legislativa que afecta a qüestions relacionades amb les autoritzacions relatives al sector de la seguretat privada. Una consellera general treballava abans d'accedir al càrrec com a directora d'una empresa d'aquest sector i no té cap tipus de participació accionarial en l'empresa en qüestió.

Hi ha conflicte d'interès?

DOCUMENTS

TIPUS: Publicació
NOM: BCG-46-2024 6.1 Edicte Guia Codi conducta consellers generals
UNITAT: Secretari General

ORIGEN: Administració
CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ: c98b7c29-3bac-4563-805f-a5b94dcac0c7
IDENTIFICADOR: ES_XXXXXXXXX_2024_0000000000000000000000000000044503
ESTAT D'ELABORACIÓ: Signat/validat

REFERÈNCIES

EXPEDIENTS: D1.2.1.0-0243/2024 - 25/06/2024 15:36

SIGNATURES

CONSELL GENERAL (SIGNATURA): 26/06/2024 16:50
CARLES ENSENYAT REIG: 26/06/2024 16:52

No. No es dona un supòsit de conflicte d'interès. Malgrat que la consellera general hagi treballat en una empresa que es pot veure afectada pel seu vot, la consellera general no té un interès personal en l'assumpte.

S'ha d'entendre que existeix una diferència entre el fet que una matèria sigui de l'interès d'una persona i el fet de tenir un interès personal en un assumpte.

3. La Comissió legislativa de Finances i Pressupost ha de conèixer de la memòria anual i dels informes de fiscalització elaborats pel Tribunal de Comptes. Un conseller general membre de la comissió és germà del President del Tribunal de Comptes.

Hi hauria conflicte d'interessos?

Sí. Es tracta d'un supòsit de conflicte d'interès real, encara que sigui immaterial. El conseller general ha de declarar el conflicte d'interès i fer-se substituir i abstenir-se en els treballs de la Comissió.

► *Mesures a adoptar: notificació escrita, i substitució i abstenció en els treballs de la Comissió.*

4. Un conseller general és president de la comissió parlamentària que ha d'elegir el cartell guanyador del Consell General dels joves. El cartell guanyador és d'una alumna amb els mateixos cognoms que els del conseller general.

Hi ha conflicte d'interès?

Es tracta d'un supòsit de conflicte d'interès aparent. Casualment l'alumna guanyadora té els mateixos cognoms que el president de la Comissió legislativa, entre ambdós no hi ha cap relació de parentiu ni coneixença però algú pot pensar raonablement que sí la tenen.

► *Mesures a adoptar: informar la Comissió i la Sindicatura que no té cap relació de parentiu amb l'alumna guanyadora.*

VII. Obsequis i invitacions

* El Codi de conducta, mitjançant les disposicions de l'article 14, té com a objectiu principal evitar influències indegudes o aparences de favoritisme. Per garantir la integritat i la imparcialitat en la seva actuació, els consellers generals tenen el deure de rebutjar qualsevol obsequi, regal, favor o servei que se'ls hi ofereixi en relació amb el seu mandat i que vagi més enllà dels usos protocol·laris i de cortesia o de participar en actes o esdeveniments en representació del Consell General, d'un partit polític, sindicat, col·legi professional, fundació o associació a què pertanyi.

* Fer obsequis i oferir invitacions són pràctiques característiques de les relacions protocol·làries i diplomàtiques i no són necessàriament criticables en si. No obstant això, informar dels regals protocol·laris i les invitacions que es reben és una manera d'assegurar que les pràctiques que es donen al Consell General són conformes al Codi de conducta. És crucial detectar si es donen situacions de risc de conflicte d'interès o pràctiques que poden influir en l'exercici del mandat dels consellers generals, el qual sempre ha de caracteritzar-se per ser independent, imparcial i objectiu.

DOCUMENTS

TIPUS: Publicació
NOM: BCG-46-2024 6.1 Edicte Guia Codi conducta consellers generals
UNITAT: Secretari General

ORIGEN: Administració
CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ: c98b7c29-3bac-4563-805f-a5b94dcac0c7
IDENTIFICADOR: ES_XXXXXXXXX_2024_000000000000000000000000044503
ESTAT D'ELABORACIÓ: Signat/validat

REFERÈNCIES

EXPEDIENTS: D1.2.1.0-0243/2024 - 25/06/2024 15:36

SIGNATURES

CONSELL GENERAL (SIGNATURA): 26/06/2024 16:50
CARLES ENSENYAT REIG: 26/06/2024 16:52

* Els consellers generals són lliures, d'acceptar o no, obsequis protocol·laris o invitacions de tercers previstes al Codi de conducta, i de decidir si aprofitar-los ells o cedir el seu gaudi, no obstant això, sempre han de vetllar per a què:

- el benefici que els hi atorguin no comporti o sembli comportar que hi hagut o hi haurà una contrapartida per part seva durant l'exercici del seu mandat.
- el benefici que els hi atorguin sigui una interferència o pugui semblar que influeix o influirà en l'exercici del seu mandat.
- el valor o la freqüència dels obsequis o invitacions que reben, no excedeixi els usos i costums de les relacions protocol·làries i de cortesia.
- el moment en què reben els obsequis o invitacions no sigui abans de la realització d'un debat, votació o decisió política.
- la gratitud derivada de l'acceptació del regal no influeixi o pugui influir en la independència i la imparcialitat de les seves accions com a conseller general.

* És important sempre tenir en compte que la simple aparença d'una influència potencial pot afectar la imatge d'independència i imparcialitat del Consell General.

Contingut d'interès al Codi de conducta (Article 14):

* L'article 14 del Codi de conducta preveu expressament que:

“Els consellers generals no poden acceptar cap obsequi, oferta d'hospitalitat, invitació, favor o altres serveis que impliquin una despesa econòmica a càrrec de tercers, en benefici propi o de l'entorn familiar dels consellers generals.

No s'inclouen en aquest supòsit els obsequis protocol·laris, la invitació a intervenir o participar en actes o altres manifestacions en representació del Consell General o en exercici del càrrec de conseller o consellera general, o en representació del partit, d'un sindicat, d'un col·legi professional, d'una fundació o d'una associació a què pertanyi el conseller o consellera general, si no hi ha cap conflicte directe o indirecte d'interès per raó de qui ofereixi l'hospitalitat, la invitació o altres serveis que comportin despesa econòmica a càrrec de tercers.”

* Incomplir el deure de no acceptar obsequis, regals, favors, ofertes d'hospitalitat o altres serveis de caràcter personal que contravinguin l'establert al Codi de conducta és una infracció greu i la seva sanció pot anar des d'una amonestació escrita a una multa de fins a 2.500 € (articles 20.2.c i 21.1.b del Codi de conducta).

A. Recomanacions:

Primera: Declaració de les invitacions i obsequis acceptats

A efecte de fer efectiva la disposició anterior i amb l'objectiu de promoure el principi de transparència que ha de regir tota activitat pública, es recomana que, en els supòsits prevists al segon paràgraf de l'article 14, els consellers generals presentin a la Sindicatura, una declaració amb la següent informació:

DOCUMENTS

TIPUS: Publicació
NOM: BCG-46-2024 6.1 Edicte Guia Codi conducta consellers generals
UNITAT: Secretari General

ORIGEN: Administració
CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ: c98b7c29-3bac-4563-805f-a5b94dcac0c7
IDENTIFICADOR: ES_XXXXXXXX_2024_0000000000000000000000000000044503
ESTAT D'ELABORACIÓ: Signat/validat

REFERÈNCIES

EXPEDIENTS: D1.2.1.0-0243/2024 - 25/06/2024 15:36

SIGNATURES

CONSELL GENERAL (SIGNATURA): 26/06/2024 16:50
CARLES ENSENYAT REIG: 26/06/2024 16:52

a) En cas d'acceptar obsequis protocol·laris: la descripció de l'obsequi, la data de recepció i la persona que l'efectua.

Es recomana efectuar aquesta declaració en el termini màxim de quinze dies hàbils des de l'acceptació de l'obsequi.

b) En el cas d'invitacions per participar a actes o altres manifestacions: la identitat de la persona que efectua la invitació a intervenir o participar en l'acte o la manifestació; l'organitzador de l'acte; el lloc, la data i el programa de l'acte; i els conceptes que comporten la despesa econòmica assumida pel tercer (allotjament i trasllat, entre d'altres).

En aquests supòsits, es recomana efectuar la declaració de forma prèvia a la data de participació a l'acte. El fet d'informar prèviament la Sindicatura de les invitacions a actes no té com a finalitat que la Sindicatura autoritzi la participació o l'eventual desplaçament si és el cas, sinó per a què la Sindicatura pugui verificar que les invitacions són conformes al Codi de conducta i no es donen situacions de risc de conflicte d'interès.

Les invitacions que es rebin i que no correspongui acceptar-les s'han de contestar exposant els motius del retorn.

c) En el cas d'invitacions a esdeveniments esportius o culturals: la identitat de la persona que efectua la invitació; el lloc i la data de l'esdeveniment, i la despesa econòmica assumida pel tercer.

En aquests supòsits, es recomana efectuar la declaració de forma prèvia a la data d'assistència a l'esdeveniment.

El fet d'informar prèviament la Sindicatura de les invitacions, no és per a què la Sindicatura autoritzi la seva acceptació sinó per a què la Sindicatura pugui verificar que les invitacions són conformes al Codi de conducta i no es donen situacions de risc de conflicte d'interès.

Les invitacions que es rebin i que no correspongui acceptar-les s'han de contestar exposant els motius del retorn.

Segona: Ús de les invitacions i els obsequis acceptats

En el cas d'obsequis protocol·laris que siguin consumibles (menjar, begudes, ...) es recomana destinar-los a entitats benèfiques.

En el cas d'obsequis protocol·laris que siguin peribles (plantes, etc.) es recomana destinar-los a entitats socials o culturals.

En el cas d'obsequis protocol·laris d'important valor (obres d'art, etc.) es recomana cedir-los al Consell General o vendre'ls i destinar els diners obtinguts a entitats l'objecte de les quals sigui algun d'interès general.

B. Exemples pràctics:

1. Un conseller general rep com a regal de boda un regal de gran valor de part d'un familiar proper.

DOCUMENTS

TIPUS: Publicació
NOM: BCG-46-2024 6.1 Edicte Guia Codi conducta consellers generals
UNITAT: Secretari General

ORIGEN: Administració
CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ: c98b7c29-3bac-4563-805f-a5b94dcac0c7
IDENTIFICADOR: ES_XXXXXXXX_2024_000000000000000000000000044503
ESTAT D'ELABORACIÓ: Signat/validat

REFERÈNCIES

EXPEDIENTS: D1.2.1.0-0243/2024 - 25/06/2024 15:36

SIGNATURES

CONSELL GENERAL (SIGNATURA): 26/06/2024 16:50
CARLES ENSENYAT REIG: 26/06/2024 16:52

Butlletí del Consell General – núm. 46/2024 – 26 de juny del 2024 14

El conseller general no hauria d'efectuar cap declaració prop de la Sindicatura en tant és un supòsit fora l'àmbit d'actuació del Codi de conducta, sense perjudici però, que el conseller general pugui fer l'anàlisi sobre l'oportunitat de rebre el regal vista la seva condició de conseller general.

2. Una consellera general rep una invitació per participar a un programa de tres setmanes a Estats Units d'Amèrica organitzat per l'Ambaixada dels EUA adreçat a joves promeses.

La consellera general ha d'efectuar la declaració prop de la Sindicatura i, preferentment, abans de realitzar el desplaçament.

3. Una empresa fa arribar a tots els consellers generals un regal amb un valor de mercat superior a 300 €.

Els consellers generals han de refusar aquesta atenció preferencial al no poder-se considerar un regal protocol·lari.

4. Un conseller general membre d'una delegació del Consell General en desplaçament oficial rep del parlament hoste una bossa de benvinguda amb material de promoció turística i d'oficina i un objecte típic del país (Ex: figura d'artesanía, ampolla d'oli, etc.)

El conseller general ha d'informar la Sindicatura dels obsequis rebuts i és lliure de decidir el seu ús i gaudi, si bé es recomana tenir en compte l'exposat en l'apartat A precedent.

VIII. Despeses per activitats

* Les disposicions de l'article 15 del Codi de conducta estipulen les directrius per gestionar les despeses relacionades amb les activitats oficials fora del Principat d'Andorra dels consellers generals en exercici. Aquestes disposicions asseguren que les despeses siguin justificades i pagades d'una manera transparent i responsable, amb la possibilitat que els consellers generals rebin dietes o altres prestacions complementàries, subjectes als criteris establerts per la Sindicatura. Això té com a objectiu garantir una adequada gestió dels fons públics.

Contingut d'interès al Codi de conducta (Article 15):

* L'article 15 del Codi de conducta preveu expressament que:

"1. Les despeses originades per activitats oficials fora d'Andorra que duen a terme els consellers generals en exercici del seu càrrec i autoritzades per la Sindicatura, relatives al transport i a l'allotjament i abonades directament o mitjançant reemborsament pel Consell General, s'han de fer efectives sobre el cost real i efectiu acreditat per mitjà de les factures, o documents equivalents, presentades.

DOCUMENTS

TIPUS: Publicació
NOM: BCG-46-2024 6.1 Edicte Guia Codi conducta consellers generals
UNITAT: Secretari General

ORIGEN: Administració
CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ: c98b7c29-3bac-4563-805f-a5b94dcac0c7
IDENTIFICADOR: ES_XXXXXXXX_2024_000000000000000000000000044503
ESTAT D'ELABORACIÓ: Signat/validat

REFERÈNCIES

EXPEDIENTS: D1.2.1.0-0243/2024 - 25/06/2024 15:36

SIGNATURES

CONSELL GENERAL (SIGNATURA): 26/06/2024 16:50
CARLES ENSENYAT REIG: 26/06/2024 16:52

Butlletí del Consell General – núm. 46/2024 – 26 de juny del 2024 15

2. Els consellers generals, en exercici del seu càrrec, poden percebre dietes per alimentació o altres prestacions complementàries en cas de desplaçaments oficials fora d'Andorra per compte del Consell General.

3. La Sindicatura, escoltada la Junta de Presidents, determinarà els imports i conceptes corresponents a aquestes prestacions.

4. La percepció de dietes i de reemborsament de despeses a càrrec del Consell General és incompatible amb la percepció de prestacions econòmiques pels mateixos conceptes per part d'organismes internacionals en les activitats dels quals participin els consellers generals.

[Enllaç i contingut del règim dels desplaçaments dels consellers generals a l'exterior:](#)

* **Règim dels desplaçaments dels consellers generals a l'exterior:**

<https://seu.consellgeneral.ad/documentPublic/download/721>

* Els consellers i conselleres generals membres de les delegacions internacionals del Consell General o que actuïn en representació oficial del Consell General, poden presentar les despeses relatives als desplaçaments que realitzin a través del **Portal de tràmits del Conseller i Consellera** mitjançant el formulari electrònic corresponent:

<https://registre.consellgeneral.ad/Consellers/DetallTramit.aspx?IdTema=7&IdTramit=35&IdTema=7>

* Van a càrrec dels consellers generals o del grup parlamentari concernit:

- Totes aquelles despeses no previstes en el règim adoptat o que no estiguin acompanyades del justificant corresponent.
- Les despeses derivades de desplaçaments realitzats en representació dels respectius grups parlamentaris o a títol personal.
- Les despeses derivades de desplaçaments de consellers generals duts a terme sense previ acord de la delegació del Consell General de la qual formin part.

Tot el que es fa públic per a general coneixement i efectes.

Casa de la Vall, 26 de juny del 2024

Carles Ensenyat Reig
Síndic General
Butlletí del Consell General

Carrer de la Vall, 9-13 – AD500 Andorra la Vella – Principat d'Andorra – Tel. (376) 877877 – www.consellgeneral.ad

Dipòsit legal: AND.282-2021